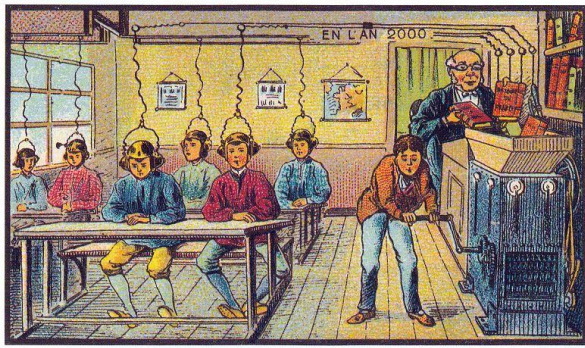

At School

Fremtidens døgninstitutioner for børn og unge 2020

Fremtidsforsker Marianne Levinsen

Fremforsk, Center for
Fremtidsforskning,

www.fremforsk.dk

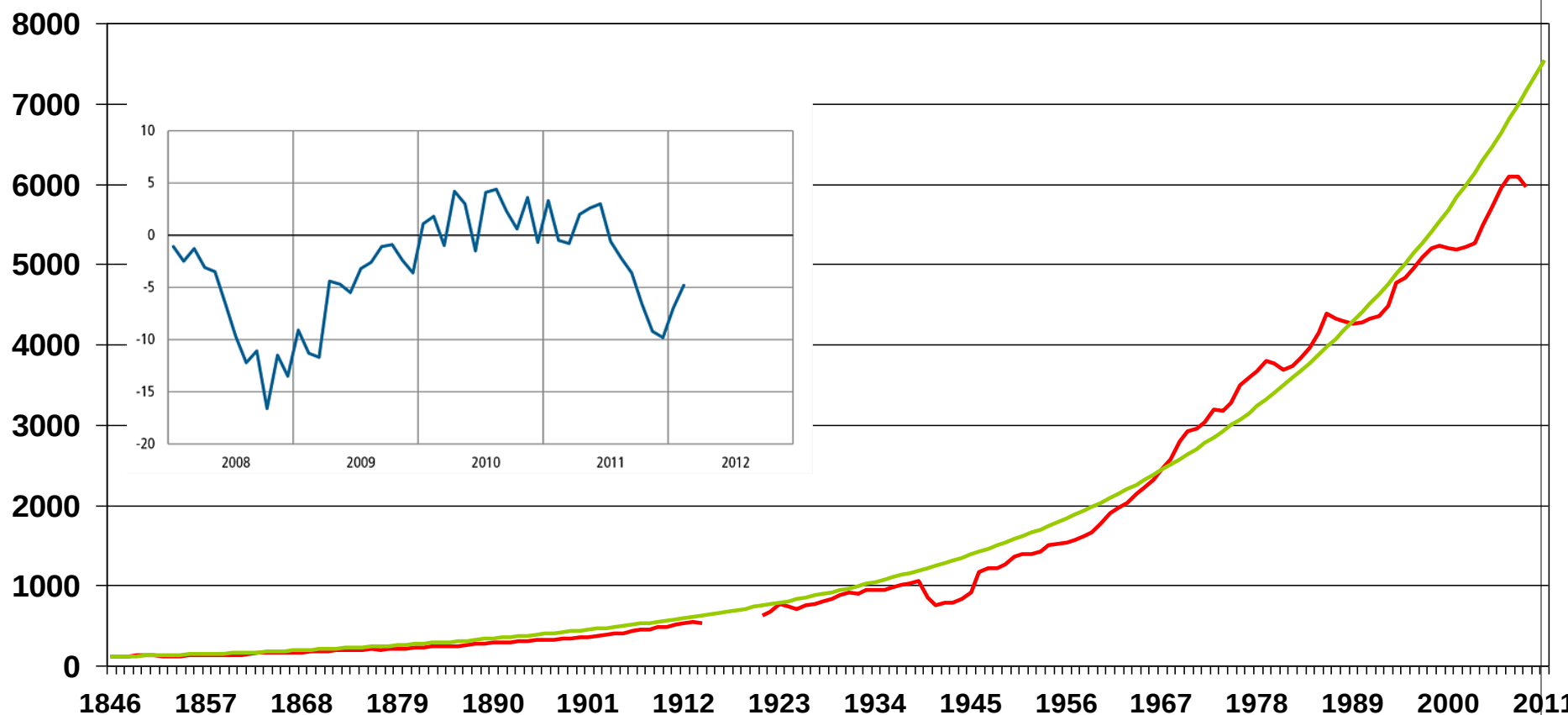
Privat forbrug

(Gennemsnitlig stigning 2,6% p.a.)

Sikker vækst på 10 år

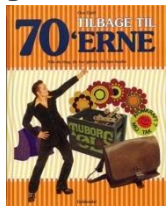
Mængdeindeks

Danskere, tidsånd og rødhætte på vej ud af skoven???

- Tidsånden efter 2008.
 - Fra super materialisme til eftertanke og tilbageholdenhed.
 - Fornuft frem for overflod – pris, opsparing og mindre forbrug
 - Frygt for mangel vækst i USA og EURO- Kriser!
 - Den vestlige verdens herredømme under opbrud
- Arbejdsmarked og stor efterspørgsel efter uddannelse
- De nye fokusområder: Natur, sundhed, sikkerhed
- De nye værdier: Nærhed, det autentiske , fokus på hjem og hjemlighed/hygge.
 - Hjemmebag, egne grøntsager og urter, alternativ ernæring
 - Hjemmestrik, Anti-mode og antimaterialisme

Normalitetsbegreb under forandring

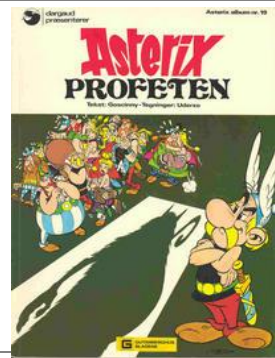

this is the
**NEW NEW
NORMAL**

marc johns

- Dydens smalle sti er blevet meget smal – indskrænkning af det normale (middelklassens ulidelige sejr)
- Det fysisk afvigende er i mange år blevet behandlet – kirurgi, slankemidler etc.
- Det psykisk afvigende er først ved at komme ud af tabu-området
- Børn skal være meget normale – og det normale har ikke vide grænser længere
- De sære, den underlige og det afgivende lang på vej ind – Modbølgen mod alt det pæne.

Den store sundhedsbølge

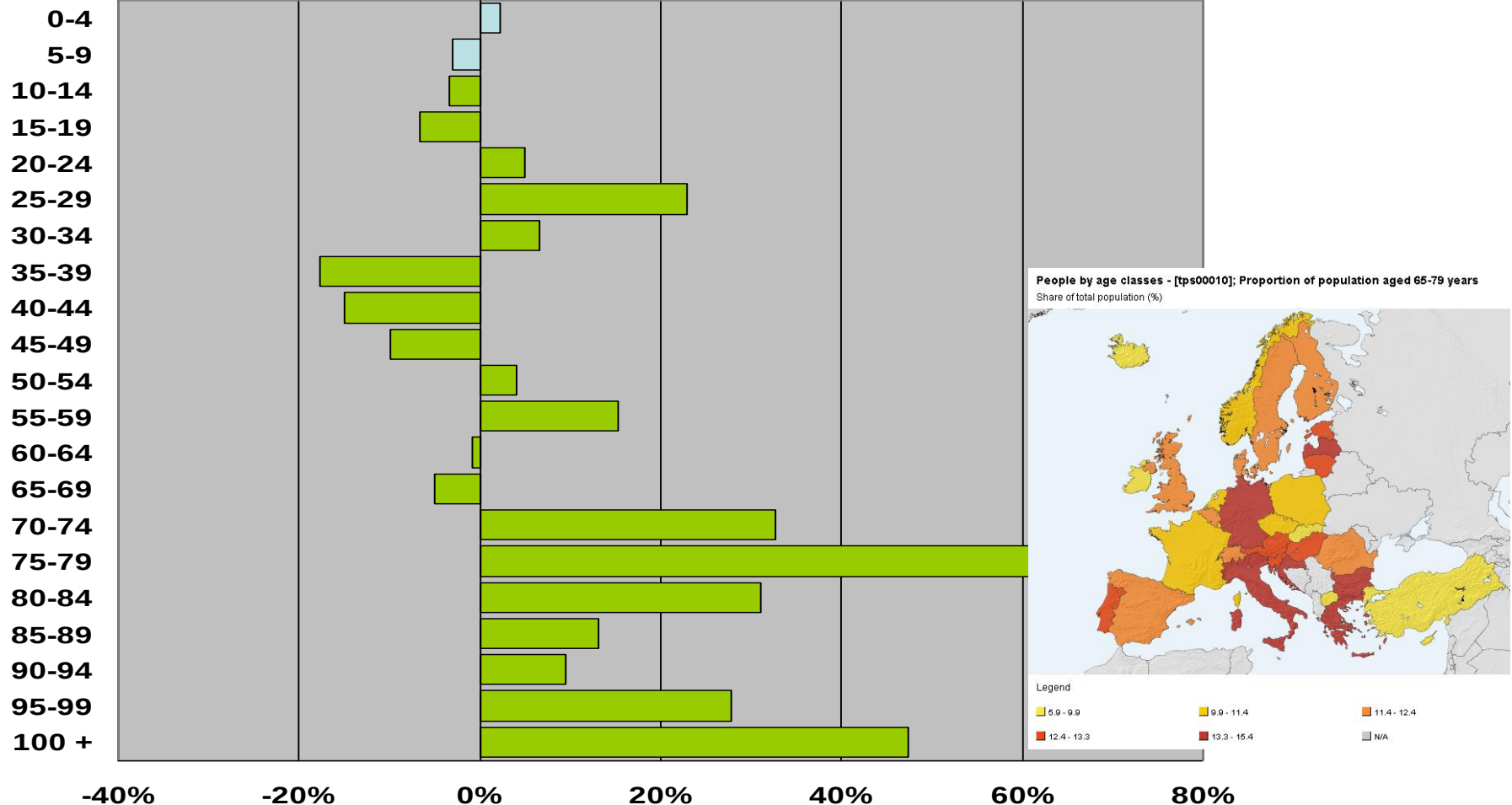

- Det moderne menneske er på konstant jagt efter evig frelse.
- Sundhed får en central placering
- Privat: Kost - kosttilskud - motion og livsstil i familien - optimering af sundhed
- Social differentiering – sundhedens smalle vej!
- Sundhedsapostle og profeter !
- På arbejdspladsen - en del af frynsen, men også fokus på medarbejdernes trivsel.
- dagsinstitution, skoler og plejecenter

Befolkningsudviklingen

Danmark 2012-2022

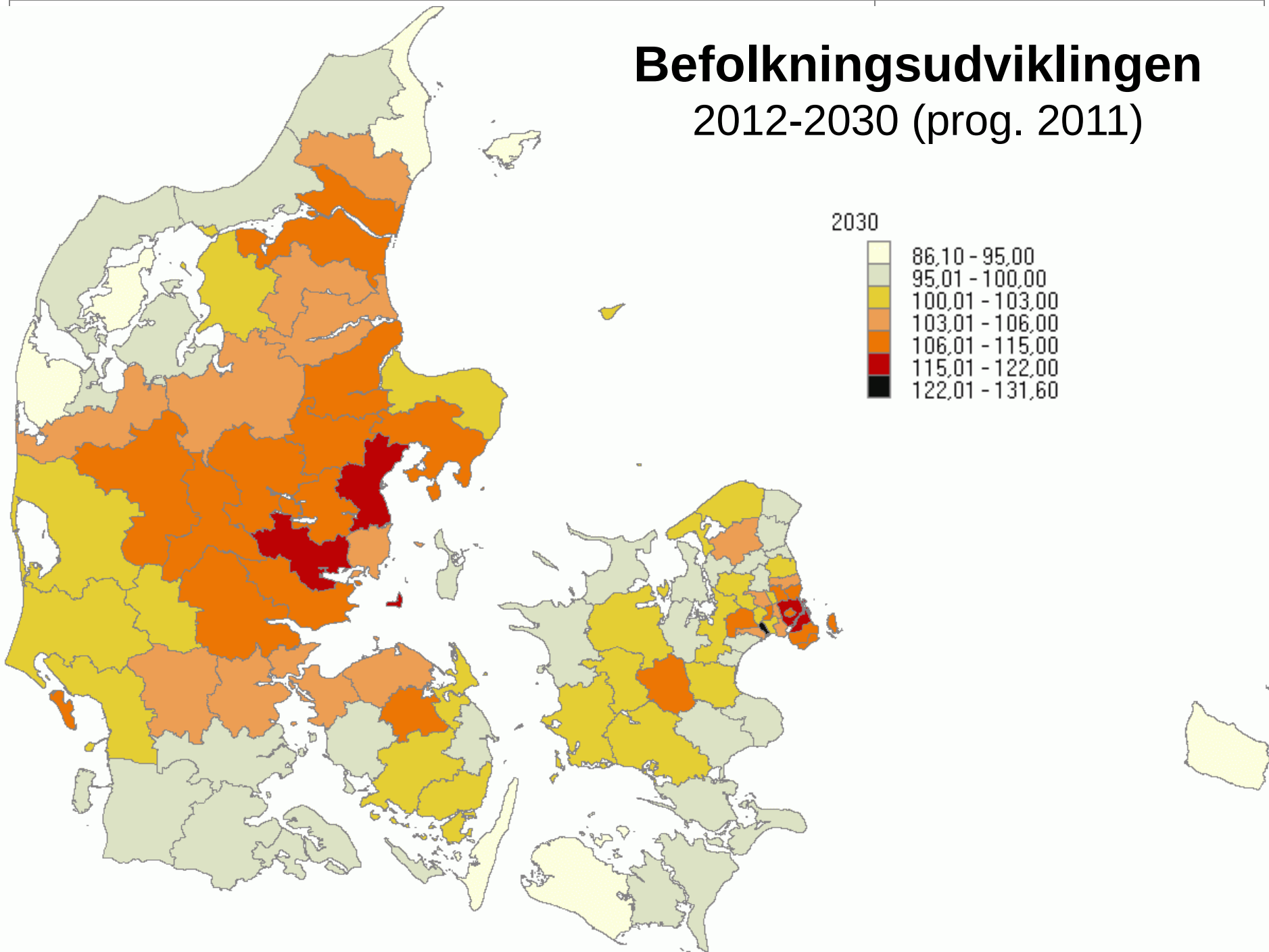
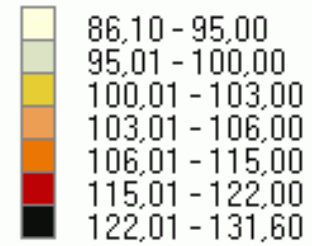
Den Sølvgrå Tsunami i DK og Europa

Befolkningsudviklingen

2012-2030 (prog. 2011)

2030

1 Jan, 2007 1:10 AM

Det Arktiske Ocean

2020 Danmark i Verden Flere og mere komplekse samhandelsmønstre

© 2009 Tele Atlas

© 2009 Europa Technologies

Image © 2009 TerraMetrics

Data SIO, NOAA, U.S. Navy, NGA, GEBCO

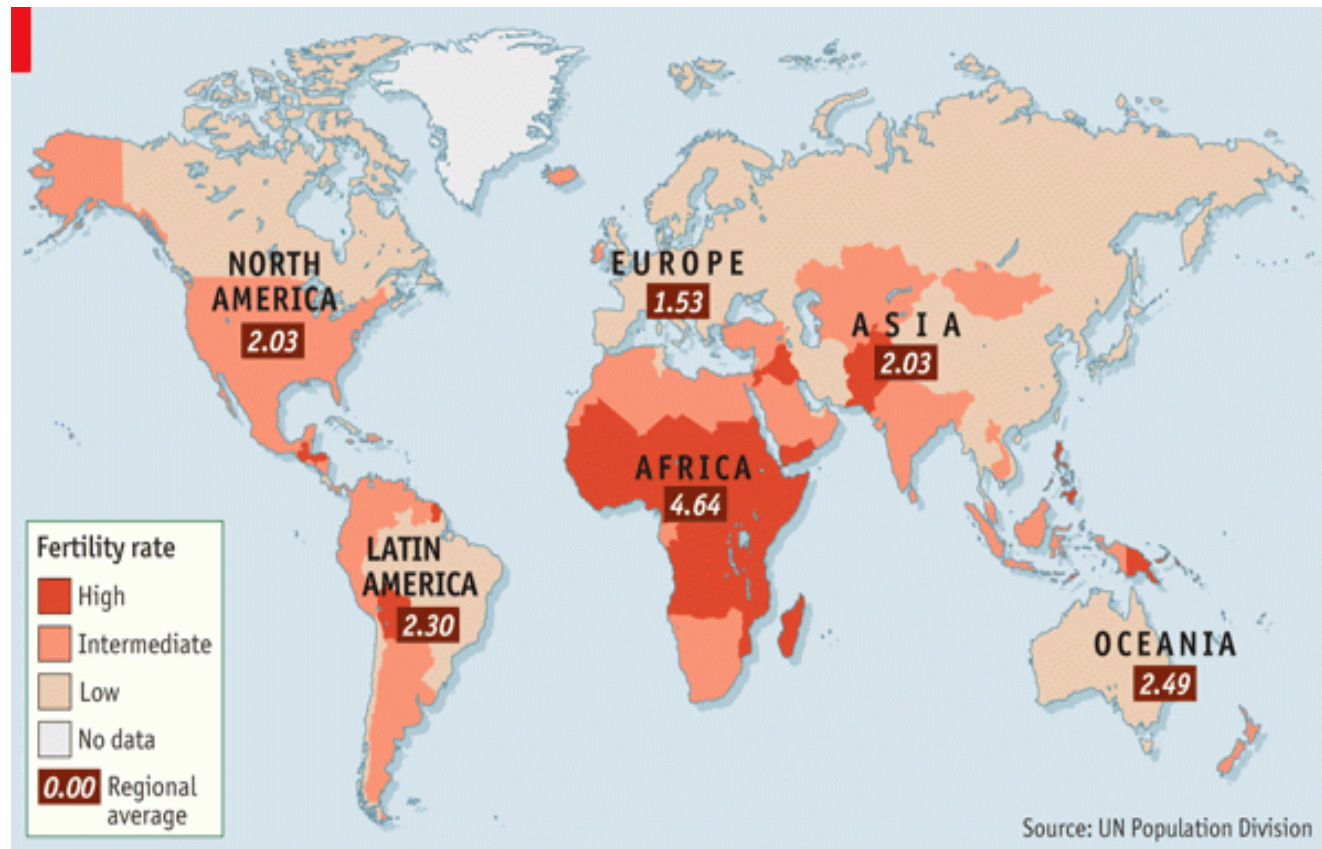
56°16'03.28" N 9°30'25.48" E niveau -24 m

© 2009 Google

Øjehøjde 5999.98 km

Befolkningstilvækst og den voksende middelklasse

- Afrika
- Sydamerika
- USA
- Indien
- EU – øst
- Tyrkiet

Globalisering 2.0

- **Udflytnings af "videns-arbejdspladser"**
 - Højtuddannede ingeniører, forskere, matematikere og finansielle wizkids, kreative medarbejdere
 - Rambøll ca. 1800 ingeniører
- **Hvorfor? - Prisen er bedre og de er ofte tættere på markederne**
- **Flere og flere opgaver også mere avancerede servicefunktioner outsources**
- **Næste bølge service, indkøb og viden!**
- **Alle jobtyper, funktioner og delfunktioner i potentiel global eller regional konkurrence**

Store Investeringer i den digitale infrastruktur og ny teknologi en nødvendighed ikke en valgmulighed.

Formål:

- Arbejdet med digitale data og informationer er hastigt voksende
- Voksende behov for udveksling af data og kommunikation af hensyn til sikkerhed, bedre og mere service, større produktivitet og effektivitet
- Rapportering, kvalitetssikring og evaluering – øget dokumentationskrav både offentligt og privat virksomheder.
- Metode til at øge historisk lave produktivitet i DK mellem 2004 og 2008 og i fremtiden

2020 Globalisering – og kompetencer

1. Specialisering indenfor mange fagområder på korte, mellemlange og lange uddannelser.

- Høj faglighed - stigende over tid.
- Evnen til at formidle egen faglighed

2. Forståelse for en global verden og de mange forskellige kulturer.

- English dear
- Sproglig kulturel feltarbejder, ellers fejl, misforståelse,

Kompetencer 2020

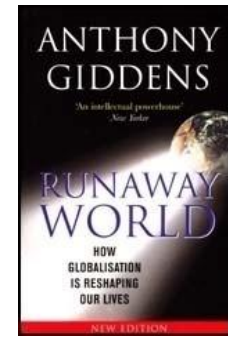
3. Forståelse for organisation og samfund

- Indsigt i, hvad der er vigtigt for at klare sig i fremtiden
- Hvad ens egen indsats og motivation betyder!

4. Digitale færdigheder på et højt niveau

- Anvendelse af digitale data, informationer i nye strukturer.
- Se nye muligheder for bedre, mere sikker og billig produktion, service og kommunikation

Konsekvens 2020

5. Samarbejde og kommunikation med mange forskellige mennesker

- Kommunikere egen viden og kunnen til andre

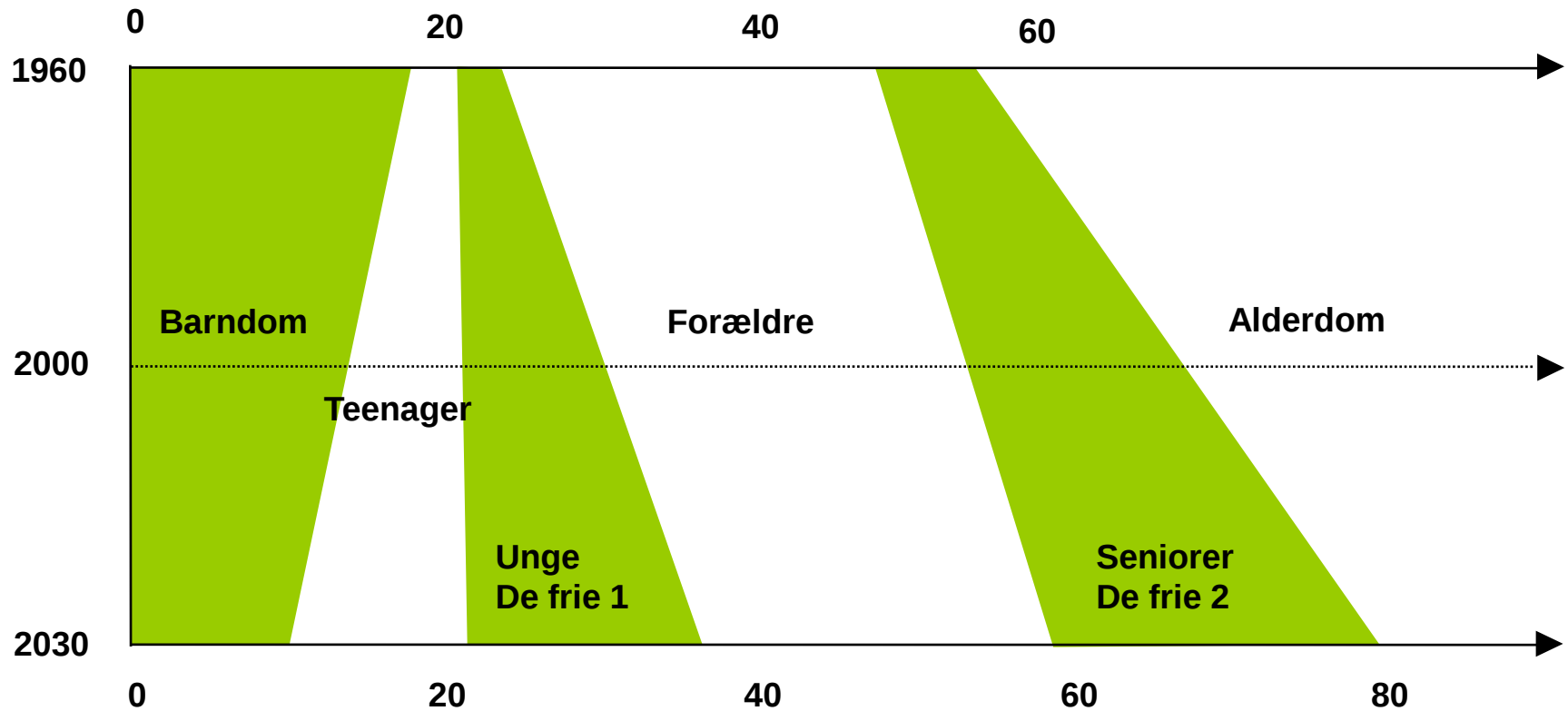
6. En kompleks global verden og høj forandrings-hastighed har det moderne menneske nu og fremover har brug for;

- Uddannelse
- Selvværd
- Dømmekraft

Livets nye faser

S,

Fakta om familien

- **Vi stifter familie senere**
- **Det at have sin egen familie er for mange danskerne billedet af det gode liv.**
- **72% af danske børn vokser op med begge deres biologiske forældre. 18% af børnene har en enlig forsørger (2% en enlig far)**
- **Familien er blevet et personlig tilvalg - ikke en forventning eller en nødvendighed.**
- **Flere familietyper, flere voksne, børn og kompleksitet**

Fakta om familien

- **Antallet af vielser stiger - men over halvdelen bliver borgerligt viet**
- **Børn og unge i kernefamilier føler selv en bedre trivsel og større selvværd end børn i stedfamilier og eneforsørger (SFI 2010)**
- **Flere skilsmisser - men folk gifter sig og danner nye par.**
- **Stedfamilier ser ud til at være en udfordring for børn og unge! (SFI 2010) Det er svært med stedforældre og nye søskende**

Familier i fremtiden?

- Følelsesmæssigt og personligt behov for at tilhøre – tilhørsforhold ” My home(familie) is my castle”
- Nye livsfaser betyder færre familier - men ikke i børnefamiliealderen
- Den har overlevet utroligt meget - derfor fortsætter den
- Parforholdet er endnu mere stabilt end familien
- De unge mellem 15- 19 år ønsker også familie, parforhold og børn
- Kernefamilien er børnenes klare billede af den rigtige familie (77 %) Børnerådets panelrapport 2011

Generationer fra digitale analfabeter, indvandrere til digitale indfødte

Baby Boomers

Den store under og efterkrigs-generation:
40-tallister, 68-generation
Fra mangel til overflod
P-pillen, rejsegrammofon
Født 1940-54

Generation Jones

Nyopdaget generation
stor generation,
"Jones", fordi de er
almindelige
Stereoanlægget
Født 1955-64

Generation X

Nå-generationen
Den lille efter p-pillen
Selvcentrerede, selv-
optagne, udadvendte
Videoen
Født 1965-77

Generation Y

Den mindste generation
Kvinder ud på
arbejdsmarkedet
Pc, mobiltelefon
Født 1978-89

Generation Z

Mellemkrigs-generation
Stor familieværdier
Projekt- og curlingbørn
Digital natives
Født 1990-2001

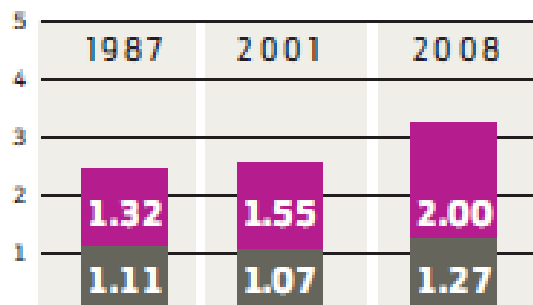
New Millenium

Efter 9-11 generationen
Kulturel homogen.
1. verdensborgergen.
Wi-Fi (Wireless internet)
Født 2002 -

Forældres brug af tid og penge på deres børn (Jens Bonke 2009)

Stor forskel på tidsforbrug

Selv om danske familier ligner hinanden mere end familier i andre lande, er der alligevel stor forskel på, hvor meget tid danske forældre bruger på deres børn. I den ene ende af skalaen giver 10 pct. af alle familier knap 6 timers ugentlig omsorg til deres børn, når deres yngste er under tre år. I den anden ende af skalaen er der 10 pct. af alle familier, der yder mere end 30 timers omsorg på en uge.

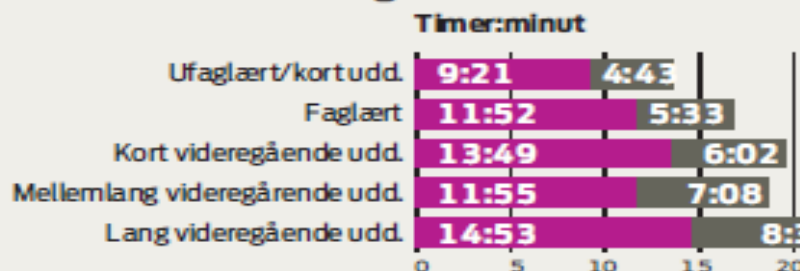
Forældre bruger stadig mere tid på deres børn

Forældres daglige tidsforbrug på primær omsorg opdelt på mænd og kvinder, 1987, 2001 og 2008.

Mere uddannelse – mere børneomsorg

Jo længere skolegang en mor eller far har bag sig, jo mere tid anvendes på børneomsorg.

Timer pr. uge

- 10 % bruger 6 timer ugentlig på en 3. årig og 10 % bruger 30 timer ugentlig.

Karakteristika for Digitale Natives som forældre Y og snart Z

- **Børnene er meget vigtige, når vi har fri, så er de vigtigere end alt andet. Børnene i første række ..**
- **Børnenes sundhed herunder tænderne er utroligt vigtigt.**
- **Far og mor er på banen**
- **Mange småbørns forældre er meget bevidste økologiske bevidste og vil det bedste for børnene.**
- **Første generation, som forventer den individuelle tilgang fra alle.**

Mobil Digital Now or invisible in 2020

Phone meets function.

Flick through Facebook. Tap on a train route. Scroll through sports scores. Web apps and multi-touch make it possible.

Jeg holder af hverdagen Mest af alt holder jeg af hverdagen !

- **Forældre ønsker det gode hverdagsbørneliv.**
- **Gode skoler, pasningsmuligheder, og fritids og kulturtilbud**
- **Mange engagerede forældre ønsker at barnet skal afprøve eller folde alle talenter ud.**
- **Det kan være musik, billedkunst, idræt, teater, ballet**
- **De kan især være bekymrede for, at deres barns talenter går til spilde.**
- **Der er også dem, der falder igennem som forældre**

Forældre, når det gode liv krakelerer!

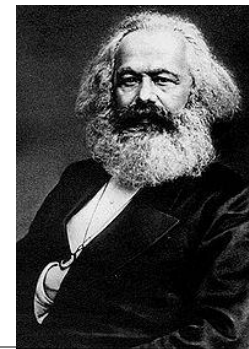

- **Drømmen brast – Sorg, skam og skyld**
- **Måske nødt til at prioritering mellem privat- og arbejdsliv. Nødt til at vælge fra**
- **Mange møder, sagsbehandling, vurderinger mv.**
- **Tid og energikrævende**
- **Stort pres på ægteskabet eller personen selv**
- **Evt. Søsken og deres behov**
- **Nogle gange livslange bekymring, især når man engang selv er væk.**

Familietyper

- **Hver 4. skilsmissebarn på 19 år, har ingen kontakt med den en af forældrene**
- **Børn og unge af brudte familier eller enlige forsørgere**
- **De har lavere selvværd og får oftere psykiske og adfærdsproblemer med alderen**
- **Sociale – stor betydning for risikoen på at komme ud på et skråplan**
- **Estimat 15 % af børn og unge er marginaliserede**

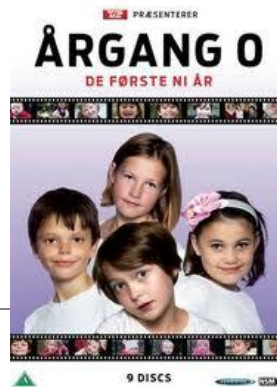
De polariserede familier og børn

Regionalisterne: Middelklassen nyder velstanden og den voksende demokratisering i denne gruppe. Højere krav og forventning til service. (frivillighed og tilbud)

Underklassen : Mennesker, som lever på kanten og i bunden af vores samfund. De har ofte sundhedsproblemer, ensomhed og dårlig økonomi. De kræver ikke og holder sig for sig selv. Børn og unge er særligt udsatte. Nødvendigt med feltarbejdere og meget hjælp til selvhjælp)

Børn og Unge

Karakteristika for Z og New Millenium (født 1990 – 2011)

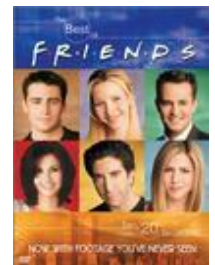

- **Projekt, trofæ og curling børn, som forældre vil gøre alt for. Børnene i første række .**
- **De har individuelle læreplaner fra de starter i daginstitutioner, og folkeskolen den individuelle tilgang siden 2003.**
- **Børn lærer hurtigt at indgå i mange forskellige sammenhænge og skifte roller og værdier afhængig af, hvem de er sammen med**

Personal network and virtuality

- Venner og fællesskabet – det vigtige i livet.
- Hver digital native = stor personligt netværk
 - 4-8 intime venner(mindst 1 gang om måneden)
 - 30- 50 venner/bekendte fra skole, sport m.v.
 - Tidl. 100-200 MSN venner, nu op til og mere end 400 venner på Fjæsbogen/ Facebook
- De mindre børn er i gang med at opbygge
- Netværket og for de ældre er det meget vigtigt del af det gode liv som ung

Digitale indfødtes samlede liv og den virtuelle selvfølgelighed

- Kommunikationsteknologien er en selvfølge
- Samplet livstil
- De digitale generationer behov for at leve fysisk og digitalt

www.facebook.com

- Det samme gælder
- Leg, kreativitet og hjælp både fysisk og digitalt

Abercrombie & Fitch, N.Y.

De unge og fremtiden(er)

Valg af uddannelse, arbejde, brand og fremtid fra 15-30 år!!

Egen Lykkesmed...

”...Jeg synes, der er mange muligheder i dag, og det er nærmest kun én selv, der sætter sine egne grænser.” siger Peter

”...”I princippet kan jeg jo blive alt”

- Den personlige anbefaling fra forældre, unge og voksne, vi stoler på.
- Udseende og fremtoning er vigtigere end Nogensinde

What next?

Fremtiden og inklusion

- **De pædagogiske og politiske vinde mod mere inklusion af alle i skolen og systemet i DK**
- **Hvorfor?**
- **1/3 midler i folkeskolen går til specialundervisningen**
- **Stærk stigning i antallet af børn og unge med diagnoser af forskellig karakter**
- **Stor efterspørgsel fra forældre på diagnoser, når ens barn ikke er som de andre.**

Inklusion

- **Pædagogisk modbølge til at den meget individuelle tilgang**
- **Politiske og økonomisk håndtag til at løse fordeling af midler og ressourcer i folkeskole og kommune**
- **Fare - de, som reelt ikke kan inkluderes, får ikke den hjælp/støtte de skal have**
- **Derimod får middelklassens børn flere midler og goder.**

Samfundet og døgninstitutioner for børn og unge

- **Vil inklusionsbølgen betyde, at døgninstitutionerne, så de er forsvundet fra landkortet i 2020?**
- **Så vi i stedet får individualiseret hele behandlingen og indsatsen i forhold til forskellige grupper af udsatte børn og unge?**
- **De sidste års sager i pressen har synliggjort jeres arbejde på godt og på ondt!**

Døgninstitutioner i fremtiden?

- **Ja, da I løser og løfter særlige opgaver med børn og unge, som samfundet, forældre og andre ikke kan løse.**
- **Usynlighed og ofte noget mange ikke rigtige ønsker at kende til. Godt det ikke er mit barn, som brug for sådan en plads.**
- **Større vilje til at lukke og nedlægge, centrere, hvis faglige hensyn begrunder det !**
- **Skarpt politisk øje på jeres arbejde!**

Den Store Stat

- Kommunerne blev i forbindelse med kommunalreformen vigtigste aktør i forhold til den offentlige service
- Staten er under pres, da EU fastsætter hovedparten af reguleringen af arbejdsmarked, de sociale ydelser mv.
- En handlekraftig stat = styr på kommunerne og øget styring og fokus på den kommunale sektor i næste årti !

Den løbske verden og pædagogikken

- Der udgives mange bøger, mange undersøgelser og signaler, om den rigtige måde (pædagogik) at få de bedste talenter frem i hver enkelt lille barn og unge.
- De fagprofessionelle er i konkurrence med mange andre (politikere, forældre, mediedarling) om at
- Levere den ultimative opskrift på succes.
- Forældre, politikere og andre –hjælp os, vi ved ikke, hvad vi skal gøre
- Enormt efterspørgsel og behov for pædagogfaglig sparring på mange niveauer i samfundet

Høj faglighed blandt ledere og ansatte, TAK

- Høj specialiseret faglig viden indenfor det pædagogfaglige område, børn, unge, omsorg læring og livsglæde.
- Garanten for at den service og omsorg I yder er baseret på den nyeste faglige viden.
- **Navigator** i en meget kompleks og forvirrende verden for os, som ikke har jeres faglighed, men som vil det bedste. Giv os et kompas.
- Dokumenter at jeres viden virker non- stop

Fremtidens organisering (leders ansvar)

- Økonomien og Back to Basic
- Fokus på de offentlige kerneydelser og optimering af tidsforbruget på dem
- Opgavefordeling –hvordan bruger vi mest tid og energi på pædagogiske arbejde!
- Generelt fokus på hardcore values, hvad og hvem skaber merværdi i organisationen?
- Reorganisering med fokus på at opnå højere produktivitet og effektivitet i opgaveløsningen!

Det pædagog faglige og ledelse

- **Det stærke fundament, som alle pædagoger skal arbejde ud fra og har deres identitet i.**
- **Som ledelse giver den ikke mening, hvis den ikke indgår som et afgørende fundament i den enkelte pædagogiske leders arbejde**
- **Som leder skal man kunne omsætte og kommunikere den pædagogfaglige viden til andre; ansatte, politikere, forældre**
- **I modsat fald går den viden tabt i udviklingen af samfund, organisationer og mennesker**

Ansvar, muligheder og ledelseskraften!

- Som leder skal man have lyst til at forbedre og udvikle de systemer, som man er en del af.
- Vigtigt at man tager ansvar for at yde indflydelse de steder, hvor man har mulighed for det.
- **"HVEM SKAL ELLERS VÆRE DEN PÆDADOGISKE STEMME I SAMFUNDSDEBATTEN LOKALT OG NATIONALT?**
- Lederen i dag skal ned i maskinrummet og sørge for at organisationen udvikles og ændre med de rette pejlemærker for øje.

Ledelse nu og i fremtiden

- **Hvordan måler vi god ledelse og god pædagog faglig ledelse?**
- **Håndbøger i ledelse ?? Praksis**
- **God praktisk ledelse er komplekst kludetæppe af afbrydelser, spørgsmål og stillingtagen og ikke den velordnede slipsemand, som styrer det hele fra kommandobroen (H. Mintzberg)**
- **"Leadership involves plumbing as well as poetry" James G. March, Stanford University**

The Manager

- Fokus på kerneydelsen og ressourceanvendelsen på netop den.
- Lede, fordele og strukturere organisation ud fra færre ansatte, højere produktivitet og effektivitet.
- Måltal, dokumentation og forenkling...
- Eksekver - konsekvenspædagogik! Handling frem for værdisnak.....

The Priest

- Kunne lide og rumme mennesker i al deres umulige og besværlige mangfoldighed
- Anerkendelse og forståelse
- Give den enkelte og organisationen retning og mening, vi lever i en meget forvirret tid.
- Evne til at begejstre og motivere i forhold til kerneydelsen, kultur og strategi (det smitter)
- Dialog og nærvær hver dag ikke kun den årlige MUS

The Artist

- **En leder som tør indrømme fejl(UHA) contra den negative fejlfinder/problemkulturen**
- **Prøve nye veje og metoder og give plads til medarbejderne**
- **Leder – som tør uddelegere beslutninger og ansvar til andre end sig selv**
- **Humor og sjov i hverdagen, gør det sjovere at være på arbejde. (Brokkerier nr. 1 på hadelisten)**

Manager/leder/direktøren for det hele

- **Naturtalent for at matche en given ledelse til den situation som hver medarbejder står i time for time og minut for minut**
- **Brobyggeren mellem mange forskellige mennesker og kulturer**
- **Erkendelse af lederskabets mange facetter og udfordringer**
- **Ansvar og rollemodellen for alle led i hele organisationen på alle tidspunkter.**

www.fremforsk.dk

Center for Fremtidsforskning

Marianne Levinsen

Kannikegade 18, 1.sal

8000 Århus C

E: mlev@fremforsk.dk

T: 86 11 47 44

M: 20 67 45 01

